

Vita

Közéleti vagy tudományos? Tartalmi vagy formai követelmények?

Adalékok a Comitatus Önkormányzati Szemle fejlődéstörténetéhez

Az utóbbi évtizedben nagy jelentősége van a folyóiratok besorolásának. Igazi rangja a tudományosnak minősített folyóiratoknak van. (Az is számít, hogy milyen a besorolásuk, hisz vannak A, B és C kategóriás folyóiratok, amik a tudományos előmenetelre számító szerzők számára, de a doktori iskoláknak is a teljesítmény elbírálására szolgáló szempontok, a pontozási rendszer stb. meghatározása miatt van jelentősége.) Vannak még más besorolású folyóiratok, így pl. az úgynevezett közéleti illetve a tudományos ismeretterjesztő periodikák. (Nem beszélve a vegyes profilú, vagy a „besorolással nem rendelkező” nyomtatványokról.)

A Comitatus Önkormányzati Szemle 1991. évi alapításakor mi még nem foglalkoztunk azzal, hogy közéleti, tudományos, netán ismeretterjesztő folyóiratot adunk ki. Tartalmi kérdésekkel foglalkoztunk. (Agg 2016)

Így pl. már a legelső számunkban nagy terezt szenteltünk a régióknak. A nyitó tanulmányok között **Pálné Kovács Ilona** (ma már az MTA levelező tagja, akkoriban a politikai tudományok kandidátusa) a regionalizmus helyzetét elemezte a magyar önkormányzati rendszerben. **Agg Zoltán** „Tájégségek - gazdasági körzetek – régiók” című cikke is ekkor jelent meg. (Ez utóbbi eredetileg a TIT hetilapjának, az Élet és Tudománynak készült, de az ismeretterjesztő jelleget elnyomta benne a szerző publicista énjé.) Az 1991. július

15-én megjelent első számban mégis két tanulmány is teljes mértékben megfelel a tudományos publikáció mai követelményeinek. Ez nem véletlen, hiszen egyik szerzőnk **Nikodémus Antal** volt, aki az MTA Földrajztudományi Intézetében dolgozott akkor éppen. A másik tudós szerzőnk, egyben alapító szerkesztőnk, **Hudi József**, történész-levéltárosként eleve tisztában volt a publikációs követelményeknek, ráadásul a közleménye egy kézirat monográfiájának első két fejezete alapján készült.

A mai besorolás szerinti esszék is megjelentek, így az említett **Pálné Kovács Ilona** egy nagyobb tanulmányának részletét, a másik két alapító **Agg Zoltán** és **Oláh Miklós**, pedig szintén egy-egy gondolatébresztő írást publikáltak. Eszének tekinthető, **Nánay István** írása is (alcímét tekintve, Megjegyzések egy színi direktori pályázatról) bár ez - eredeti célját nézve - tulajdonképpen nem más, mint egy szakértői vélemény.

Törekedtünk arra, hogy érdekes és aktuális legyen a lap, ezért dokumentumokat, újságcikkeket is közöltünk. Akkoriban ugyanis a napilapok még hosszabb, elemző jellegű írásokat is közöltek. A szerkesztő bizottság egyedül azt találta problematikusnak, hogy ezeket a hosszabb tanulmányokat a felelős szerkesztő ketté vágta és a következő számba téve a másik felét, két részletben közölte.

Hogy milyen cikkek jelentek meg az első számokban? Az alábbiakban kiderül, hogy a folyóirat mennyiben volt közéleti avagy tudományos jellegű. A közéletiség vállaltan „megyepártiság” volt. De nem tudtunk túllépni a tudományos ambícióinkon sem, ezért törekedtünk arra, hogy elkerüljük az egyoldalúságot. Ennek jegyében a megyerendszer ellenében is születtek cikkek, hiszen mindjárt az első évfolyam november-decemberi számában publikáltuk **Miklóssy Endre**

írását, „Bibó István és a magyar településhálózat” címmel. Ugyanebben a számban jelentek meg az „Európába megy-e a megye?” konferencia első írásai, ahol a megyerendszer mellett tette le a voksát **Kötörő Miklós**, a MÖOSZ elnöke mellett **Vastagh Pál** országgyűlési képviselő is. Már ekkor közöltünk a nemzetközi gyakorlatot bemutató cikkeket, így Szlovákia területi felosztásának fejlődéséről és a svájci államrendszeréről. Az 1992. évi első teljes évfolyam programadó cikke a regionális fejlődésről szól, és az új utakon járó magyar regionális tervezést mutatja be. „A változó megyehatárok” című cikk viszont már azt jelzi, hogy Veszprém megyéből három község visszavért Győr megyéhez.

Már 1992-ben foglalkoztunk az EU problematikájával, csak akkor még nem EU-nak hívták: ekkor jelent meg **Nemes Nagy József** cikke „Regionális támogatási célok, kritériumok, eszközök a közös piacban” címmel. Majdnem az állásába került a szerzőnek, **Cseh Tamásnak**, hogy a köztársasági megbízotti hivatalnál dolgozván a megyei közigazgatás szervezetét és hatáskörét elemző írása is megjelent. A korábbi Alkotó Ifjúság Munkaközösség vezetőségének alapítója **Zongor Gábor és Agg Zoltán** melletti harmadik tag (Horváth László) megyegyűlési képviselőként publikált a területi politika elveiről, céljairól és feladatairól. Azt, hogy éles harcban voltunk a köztársasági megbízotti intézménnyel, mutatja Ivancsics Imre írásának címe: „A KMB diadalútja”. Ekkor jelent meg Pálné Kovács Iлона nívódíjas írása a középszint szerepéről, s ekkor tette fel a szerkesztő azt a kérdést, hogy miért lenne alkotmányellenes a megyék megszüntetése? **Novotnik Imre** első írása egy Hajnal István-válogatás írásához kapcsolódott, míg **Horváth Gyula** az Alpok-Adria Munkaközösségről írt. Az 1992. májusi számban jelent meg az első belügyminiszteri interjú, amit **Boross Péterrel** készített az Agg-Zongor duó (ez az interjú volt az első munkája Klein Mónikának is). Azóta is nosztalgiával gondolunk erre az interjúra, ami még igazi szellemi párbaj volt, ráadásul mindhárman alapvetően a megye pártján álltunk. Ugyanebben a számban debütált **Illés Iván**, aki a területfejlesztés „középső szintjét” kereste.

A folyóiratban is megjelentek az önkormányzati választásokat és az azt megelőző közvélemény-kutatásokat dokumentáló írások, elsősorban **Oláh Miklós** tollából. A regionális kérdéseket feszegeti **Rechnitzer János** írása „Térszerkezeti változások a Felső-Dunántúlon” címmel. 1992-ben jelent meg az azóta sajnos már elhunyt **Vass Géza** Heves megyei főjegyző írása is: „A középszint szerepe önkormányzati rendszerünkben”. A másik azóta elhunyt (de legalább a nyugdíjazást megelőző) kiváló szerzőnk **Günther Béla** Csongrád megyei főjegyző a területi közigazgatás témakörét járta körbe.

A régiók és a gazdaság szerepét **Nemes Nagy József** is elemzi „Adalékok a gazdasági rendszerváltozás regionalizmusához” című írásában, azóta ő is megtanulta, hogy az „adalékok” kifejezést nem illendő használni. **Hrubi László** a regionális válságok problémájáról írt.

Felfigyeltek folyóiratunkra, így kifejezetten a megye védelmében ajánlotta fel írását **Hermann István** (A vármegyék kialakulásától napjaink megyéjéig). A másik oldalról a Belügyminisztérium is reagált, kiváló barátunk **Bekényi József** „A köztársasági megbízottról realisan” címmel védte meg a – mint kiderült, ma már védhetetlen – intézményt.

„Az alkotmánytan” című korszakos mű önkormányzati fejezetét is sikerült elkérnünk **Takács Imre** professzor úrtól (sajnos ő sem él már), s ekkor jelent meg a mára már főfoglalkozású (párt)politikussá vált **Navracsics Tibor** egyik első írása is „Anarchizmus és önkormányzatiság” címmel. Ekkor kapcsolódott be **Szilágyi István** professzor úr (akkor még „csak” tanszékvezető egyetemi docens), aki a spanyol önkormányzati rendszert elemezte.

A megye mellett tette le a voksot a későbbi politikai államtitkár **Józsa Fabián** is „Területfejlesztés és az önkormányzati középszint”, majd az „Önkormányzati reform és a megyei önkormányzat” című írásaiban, míg a közigazgatási reform-eszmék és közigazgatási reformelvek kérdéskörét **Hajdú Zoltán** elemezte. 1992-ben kezdte el írásfolyamatát **Tóth László** Heves megyei aljegyző is. **Balázs István** gondolatait a regionalizációról a decemberi számban közöltük, majd a következő évfolyam első számában több jelentős írást publikáltunk: így a **Pálné Kovács Iлона és Hor-**

váth Gyula témavezetésével a MÖOSZ számára készült kutatás eredményeit is: „A megyei önkormányzatok közigazgatási és területfejlesztési stratégiájának alapjai”. A KMB (ma már kevesen tudják, hogy ez köztársasági megbízott rövidítése) intézményrendszere alapos kritikát kapott a lap felelős szerkesztőjétől, e sorok írójától (A megyei tanácsoktól a köztársasági megbízottig címmel, amit a Nógrád megyei közgyűlés elnöke külön is díjazott), míg a megyevita kérdéskörét **Békefi Ottó** (a MaKI, azaz az azóta megszüntetett Magyar Közigazgatási Intézet kutatója) tekintette át. A MÖOSZ és az MTA RKK megállapodásának több tanulmány lett a gyümölcse, amit folyamatosan publikáltunk, később **Pálné Kovács Ilona és Agg Zoltán** szerkesztésében „A rendszerváltás és a megyék” címmel (1994). (Vö: Agg 2011 a és Agg 2012)

Eddig nem érintettük a megjelent cikkek és tanulmányok terjedelmét (csupán annyiban, hogy a hosszú cikkeket a felelőtlen szerkesztő két egymást követő számban folytatásokban közölte, s ezért megrovást kapott), pedig ez, vagyis a cikkek hossza a mai világban egy nagyon fontos kérdés lett. A tudományetria mai mesterei úgy tűnik, esküsznek arra, hogy csak az számít igazi tanulmánynak, igazi tudományos produktumnak, amelynek a terjedelme legalább 10 oldal. (Lehet, hogy nem tűnt fel a Tisztelt Olvasónak, de a jelen írás szerzője is erre törekszik, ezért ily bőbeszédű.) A híres nemzetközi folyóiratok (pl. Geographical Review, Political Scientist etc.) gyakorlatára hivatkoznak, ahol valóban ilyen terjedelmű írások jelennek meg; ez azonban ott nem a minimális, hanem épp ellenkezőleg, az egyáltalán közölhető maximális (!) terjedelem, amit minden szerző igyekszik ki is használni.

Pedig, mint tudjuk: valójában röviden írni nehezebb (**Agg 2009**), mint hosszan; s a terjedelmet valóban nagyon könnyű növelni olyan részek alapos kifejtésével, amik azt bizonyítják, hogy a szerző elolvasta a téma szakirodalmát, de valójában semmi újdonságot nem jelentenek az értő olvasóközönség számára. Sokat segít a terjedelem gyarapításában az is, ha táblázatokat, vagy egyéb mellékleteket közlünk, illetve, ha jogszabályokat magyarázunk.

A hosszú cikkeket a szerkesztők (legalábbis a Comitatus szerkesztői, s legfőképp a felelős szerkesztő) nem szokták szeretni, kivéve, ha nagyon lusták (mert akkor 2-3 tanulmány is megtölthet egy folyóiratszámot.) Az újság ugyanis „nem gumiból van” (copyright néhai **Borváros Zoltán**, a Comitatus első tervező szerkesztője), tehát a lap terjedelme behatárolja a cikkek terjedelmét.

A Comitatus Önkormányzati Szemle első számai 64, illetve duplaszámként 128 oldalon jelentek meg, így csak nagyon ritkán közöltünk ilyen hosszú, a mai kényes tudományetria igényeket is kielégítő terjedelmű írásokat. Előfordult az is, hogy nem csak két, hanem esetleg három, sőt több részekben közöltük a neves szerzők írásait. (Lásd például: Nagy Endre, illetve Nemes-Nagy József hosszabb, később nívódíjat nyert tanulmányait. Vö: Zongor 2016.)

Tekintettel arra, hogy a folyóirat a 90-es években, sőt az ezredfordulót követő első évtizedben is elég rendszeresen; havonta, esetenként, kéthavonta megjelent, így az olvasóknak nem jelentett problémát, hogy kövessék a gondolatmenetet. Nem véletlen, hogy Nemes Nagy József igazán nagy terjedelmű dolgozata a Nívó-díj első fokozatát érdemelte annak ellenére, hogy három részletben jelent meg. A Comitatus folyóiratot ugyanis nem csak a szerzők olvasták, ezért a **Harangozó János** által megfogalmazott törvényszerűségek ránk mégsem vonatkoztak.

Nikodémus Antal örömmel újságot, hogy Mezőhegyesről szóló cikkéért többen is gratuláltak és elmondta, hogy egész addigi munkássága során nem kapott annyi visszajelzést, mint

A lapalapítás törvénye

Ha szakfolyóiratot akarsz indítani a következőket vedd figyelembe:

A szakfolyóiratokat kizárólag a cikkek szerzői olvassák.

Az előállítás költségei elérik a csillagos eget.

Mire a próbaszámot összehozod, az egész téma elveszíti aktualitását.

Az adott témakörben már száz másik szakfolyóirat jelent meg.

Következtetés:

Válassz másik témakört, és kezd elölről e törvény olvasását.

a Comitatusban megjelent írása után. (Pedig ő korábban az MTA szakfolyóirataiban publikált.)

Az első egyváltéban közölt 10 oldalas cikk **Szilágyi István** tollából jelent meg; Új demokrácia születése Európában címmel, az 1991. novemberi-decemberi duplaszámban. Ő később, a szerkesztőségnek is a tagja lett, elnyerte az MTA Doktora címet, csakúgy, mint az említett Nemes Nagy József; és akikre a legbüszkébbek vagyunk: Pálné Kovács Ilona; aki jelenleg immár az MTA levelező tagja.

Az is feltétel, ahhoz, hogy egy folyóiratot tudományosnak tekintsenek, hogy legalább 10 éve meg kell jelennie. (Ennél realisabb lenne egy olyan követelmény, hogy hány számot és milyen terjedelmet kell elérni, hiszen nem mindegy, hogy egy folyóirat havonta, kéthavonta, negyedévente, félévente vagy éppen évkönyvként jelenik-e meg.)

A Comitatusban interjúk is megjelentek, de ezek között is volt olyan, amit tudományos színvonalúnak lehetett tekinteni (pl.: a **Verebélyi Imrével** készítették). Ismert az a szociológiai módszer, hogy a kutatók irányított interjúkat készítenek, és ebben tárják fel a vizsgált tudományos kérdéssel kapcsolatos véleményeket; ilyet is publikáltunk. (Véleményem szerint az ilyen típusú közlemények is lehetnek tudományos színvonalúak.)

Nézzük meg, hogy mennyiben felel meg a tudományosság követelményeinek az 1999-es évfolyam.

Rögtön az első számban egy interjút közlünk az akkori belügyminiszterrel, a megyék, régiók és a közigazgatás aktuális kérdéseiről. (Mivel sok újat nem tudunk meg, ez inkább csak közéleti jellegű közlemény.) Egy hosszabb kutatási jelentést ezúttal egyben közlünk **Oláh Miklós** tollából, a pápai településfejlesztés problémáiról. Ebben a számban jelent meg **Markó Lászlónak** az MTA rendes tagjának, korábbi alelnökének a cikke is; Személyes gondolatok a tudományról címmel. Ez mindössze 5 oldal terjedelmű, ráadásul sem lábjegyzet, sem irodalmi hivatkozás nincs hozzá. Akkor ez talán nem is tudományos írás?! Lehet, hogy csak ismeretterjesztés?! Ha viszont a közlemény tartalmát nézzük, megállapíthatjuk, hogy nagyon komoly, tudományos relevanciájú

kérdéseket vet fel a szerző, ezért csak az igazán szűklátókörű, szörszálhasogató tudománymetrikusok sorolhatják „nem minősített” írásnak.

A márciusi számban **Gáspár Lujza** (a közgazdaságtudományok kandidátusa) tanulmánya mindössze 3 és fél oldal terjedelmű, de ehhez hat hivatkozás is tartozik, melyben három angol nyelvű könyvre is utal. Két előadás a civil társadalomról címmel jelent meg **Kende Péter és Böhm Antal** egy-egy írása, ami a negyedik politológiai vándorgyűlésen hangzott el, viszont a szerzők itt is utalnak a szakirodalomra a jegyzetek során. A két írás egyenként, hat-hat oldalas, viszont egy féloldalas táblázatot is tartalmaz. Tudományos dolgozatnak lehet tekinteni **Meszler** János írását is, ami egy terület- és vidékfejlesztési projektről számol be.

A legkényesebb ízléseket mindig a történészek által írt dolgozatok szolgálják ki, hiszen **Csekő Ernő**, „A Tolna megyei önkormányzati választások(at) a kiegyezés korában” elemző tanulmánya 32 lábjegyzettel van ellátva és két táblázatot is közöl, de lehet, hogy most mégis fennakadna a rostán, hiszen mindössze nyolc és fél oldal a terjedelme.

Navracsics Tibor (aki magát tudományos kutatónak is tartja, annak ellenére, hogy 2003-ban végleg politikusnak állt), már az ezredfordulón is hosszan írt, így az áprilisi számban 11 oldal terjedelemben közöltük egy hosszabb tanulmányának első részét, Az OTK (Országos Területfejlesztési Konceptiót jelent ez a rövidítés ebben az időben) parlamenti vitájáról. A lábjegyzetek valószínűleg a második részbe szorultak, így lehet, hogy az igényes tudománymetrikus ezt is csak ismeretterjesztő munkának tekintené. A műhely rovatban **Bakos István** egy lehetséges modellt vázol fel az önkormányzati vagyongazdálkodásról, összesen kilenc, gondosan megszerkesztett ábrával. A teljesen önálló munkát, a doktori eljárásban viszont csak akkor fogadnák el, hogy ha még legalább 2-3 oldal terjedelemben jelennének meg redundáns bekezdések is; például arról, hogy mi is az az önkormányzat, és hogy ennek, valamint a vagyongazdálkodásnak milyen nemzetközi gyakorlatát ismerjük a szakirodalomban. **Farkas István** szociológus is röviden ír, amikor egy nemzetközi vizsgálatot ismertet, Rendszerváltás és közhangulat címmel, mindössze 5 oldal terjedelemben,

amelyből kb. kettő táblázatokat és ábrákat tartalmaz.

A májusi számban, **Albert Józsefnek**, a szociológiai tudományok kandidátusának az írása a „Fenntartható városi fejlődésről”, már a terjedelmi követelményeket is kielégíti, bár csak szűken, hiszen a kilenc oldalas írás mellett egy féloldalas irodalomjegyzék található. Ugyanott, immár a második része jelenik meg **Danka Ferenc** pályázatnyertes írásának a „Jegyző jogállásáról”. A két részletben megjelent tanulmány, összesen 34 jegyzetet tartalmaz, és az első résszel együtt 17 oldal terjedelmű.

Zsebe Péter az Önkormányzati PR-ről ír, 7 és fél oldal terjedelemben, 3 irodalmi hivatkozással, viszont ez az írás nem sokkal később kötelező irodalommal vált több felsőoktatási intézményben.

Júniustól kezdődően jelent meg **Nemes-Nagy József** professzor már említett tanulmánya a Társadalmi térkategóriákról, összesen 3 részben, majd **Harsányi Iván** professzor írását is 2 részletben közöltük, „A spanyol 19-20. századi regionalizmusról, centralizmusról és tartományi autonómiáról”. Ez nagy jelentőségű tudományos írás, csakúgy mint **Oláh Miklós** kutatási zárójelentése, „Az időskorúak helyzetéről Veszprém megyében”, amit terjedelme miatt, szintén csak két részletben tudtunk közölni.

Novemberben ismét **Navracsics Tibor** tanulmány jelent meg, ezúttal „Az uniós állampolgárságról és az európai civil társadalomról”. A 10 oldalas cikk, ami szinte kizárólag angol nyelvű irodalmat használ, ma is aktuális olvasnivaló lehetne a magyar parlament nem kellőképp tájékozott tagjainak.

A decemberi számban, tudományos igényű **Szörényiné Kukorelli Irén** (ma már egyetemi tanár) írása, „A kistérségi szerveződésekéről”, csakúgy, mint **Dombovári Ottó** dolgozata, Az önkormányzati érdekérvényesítés jogi alapjairól. Ezek a tanulmányok, éppúgy meghaladják a 10 oldalas terjedelmet, éppúgy mint **Zongor Gábor** írása az 1998-as Megyegyűlési választásokról.

Ugorjunk most 2012-13 fordulójára, ami nagy változást jelentett a lap életében.

2012-ben lényegében elfogyott a folyóiratot kiadó egyesület és az azt támogató alapítvány pénze, ezért úgy tűnt, hogy bár több mint 20 év

után, de mégiscsak diestelen véget ér a magyar vidéki folyóirat-kiadás egyik nagy túlélőjének pályafutása. Ebben az évben kéthavonta jelent meg a lap és jellemzőek voltak a nagy terjedelmű, tudományos igényű írások. Így például a május-júniusi számban, melyben a főszerkesztő az immár 85 éves **Mandel Miklós** professzort köszöntötte, és ennek apropóján közzétette az ünnepeelt egyik tanulmányát, mely összesen 18 oldal terjedelmű volt, bár ebből a jegyzetek közel 5 oldalt tettek ki. Ebben a számban jelent meg **Kiss Évának**, az MTA doktorának a cikke, Szobróról, ami a szerkesztő „apróbetűzős” ötletének köszönhetően, mindössze 8 oldalas lett, de itt közöltük **Fogarasi József** kifejezetten nagy terjedelmű írásának második részét is, „A helyi önkormányzatok jogharmonizációjáról”.

Baráthy Ottó interjúja is forrásértékű a Nógrád megyei kormány megbízottal, és nem csak egy szokásos, udvarias bemutatás. A **Hudi József** által szerkesztett önkormányzati múlt rovatban, ezúttal is egy színvonalas írás jelent meg **Licskai Anikó** tollából, aki Phd-hallgatóként 11 oldalas és 39 lábjegyzettel ellátott írást publikálhatott, amelyet mindenképp komolyan figyelembe kellett venni a doktori cselekmények elbírálásánál. Ezúttal maga a főszerkesztő **Agg Zoltán** is, mintegy „kapuzárási pánikként”, egy kifejezetten hosszú tanulmányt publikált „Közigazgatás és Önkormányzatok II.” címmel, ami az apróbetűzés ellenére is 14 oldal terjedelmet vett el a 120 oldalas kötetből. E számban egy egyetemi hallgató írása mellett, a szerkesztő bizottságba frissen bekerült **Kaiser Tamás** cikkének, is csak az első fele fért be, ezért nem volt vitás, hogy folytatni kell a folyóirat kiadását.

2013-ban, hátom rendes szám és egy szerzői különszám jelent meg. A tudományos kritériumoknak, az említett Kaiser-féle, „Sokszínűség újratöltve” című cikk mellett, **Varjú Viktor** írása, a Települési önkormányzatok környezetvédelmi orientáltságáról, míg **Gergő Zsuzsannának** az Európai Unióval kapcsolatos témákat elemző és ezúttal két részletben közölt írása, de **Oláh Miklósnak** a járáskutatást megalapozó 27 oldalas, 85 jegyzettel ellátott tanulmánya éppúgy megfelel, mint **Kocsis Zolt** és **Németh Sándor** közös műve, Bük és Csepreg térszerző szerepéről. Ez

utóbbi dolgozat, 30 oldal terjedelmű, bár ebből a táblázatok és az ábrák közel 10 oldalt foglalnak el.

2013-ban jelent meg **Szilágyi István** professzor hosszú tanulmánya a geopolitikáról, szintén gazdagon illusztrálva. Ebben az évben kezdtük el közölni **Baráthy Ottó** szintén terjedelmes írását Nógrád megyéről. A Comitatus 2013. évi utolsó számából kitűnik, hogy különbözőképpen értelmezik a recenzió fogalmát a lap szerkesztői és a publikációs kénszer által hajtott Phd-hallgatók. A Debreceni Egyetem doktorandusza például, a könyvismertetőjében részletesen ismerteti a tanulmánygyűjtemény tartalmát és összesen 17 jegyzettel látja el azt. Így apró betűvel is sikerül az 5 oldalas penzumot teljesíteni. (Recenzióknál ez a terjedelem kötelező a doktoranduszok esetében.)

Az elmúlt években tematikus számokat és tanulmányköteteket is megjelentettünk, így egy több éves kutatás disszeminációjaként, **Agg Zoltán és Leveleki Magdolna** szerkesztésében, „Az éghajlat változás társadalmi hatásai a Balaton térségében” címmel, egy külön kis kötetet adtunk ki. Ebben, a tanulmányok mellett, interjúkat is publikálunk és lehetőséget biztosítunk korábbi hallgatóinknak is a cikkírásra.

Ugorjunk ismét pár évet az időben!

A 2016. évi őszi-téli szám nagyobbik része tudományos publikáció, melyben elemezhető, hogy a terjedelem és a tudományos tartalom nem mindig lineárisan függ össze. Hiába „csak” 8 és fél oldal terjedelmű **Nemes-Nagy József** professzor cikke a Hálózatokról, Hierarchiákról és a Kohézióról, semmiképpen sem állítható, hogy kevésbé tudományos, mint az ugyanabban a számban megjelent jogi témájú 11 oldalas írás. Ebben a számban, **Sólyom Zénó** írói álnév alatt jelenik meg egy önreflexió, a szerkesztő bizottság elnökének tollából, amely nélkülözi a szubjektív elemeket és a száraz tényeket közli a 25 éves Comitatus készítőiről. (Itt kell megjegyznem, hogy sajnálatos módon kimaradt a Nívó-díjasok közül **Fogarasi József**, aki a különdíjas oklevelét 2002-ben az Arcképcsarnok című rovat szerkesztéséért kapta.)

Ennyit a tényekről, s bár ezúttal a véleményemet sem rejtettem véka alá, annyit megígérhetek, hogy a Comitatus szerkesztői munkáját továbbra

is a tartalmi szempontok előtérbe helyezésével végezzük, s bár megérteni véljük a tudomány-metrikus szempontokat, azokat elfogadni nem tudjuk, mert nem tartjuk tudományosnak. Aki a terjedelem alapján minősít tudományos közleményeket, az nincs tisztában a tudományosság kritériumaival. Az ilyen minősítők munkája minősíthetetlen, s az a vezető, aki ez alapján kívánja megítélni a kollégái tudományos munkáját, teljes mértékben alkalmatlan a feladata ellátására!

AGG ZOLTÁN

Irodalomjegyzék

Agg Zoltán (2016) (szerk.) **A Comitatus Önkormányzati szemle múltja és jelene** Veszprém: Comitatus Társadalomkutató Egyesület, 2016. 124 p.

Agg Zoltán (2012): A magyarságtudomány témái a Comitatus hasábjain In: Garaczi Imre (szerk.) **Érték és sors: Nemzetpolitika – kulturális örökség – identitás.** 449 p. Veszprém: Veszprémi Humán Tudományokért Alapítvány, 2012. pp. 163-171.

Agg Zoltán (2011 a) : Megyevita a Comitatusban – az első évek COMITATUS: ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE XXI.:(klsz.) pp. 16-30. (2011)

Agg Zoltán (2011 b): Regionalizmus, területfejlesztés, gazdaság, COMITATUS: ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE XXI.:(7-8.) pp. 36-44. (2011)

Agg Zoltán (közreműk. Zongor Gábor etc.) in: Agg Zoltán (szerk.) **Közigazgatás – Térfeosztás – Választások,** Veszprém: Comitatus, 2010. 152 p.

Agg Zoltán: **Hogyan váljunk könnyen, gyorsan sikeres (újság)íróvá?** COMITATUS: ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE XIX.:(7-8.) pp. 143-146. (2009)

Oláh Miklós (2016): **A „Veszprémi Műhely” COMITATUS: ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE XXVI. tavasz-nyár 3-13 pp.**

Pálné Kovács Ilona – Agg Zoltán (1994): **A rendszerváltás és a megyék,** Comitatus, Veszprém 238 p.

Sólyom Zénó alias Zongor Gábor (2016): **25 éves Comitatus készítőiről COMITATUS: ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE XXVI. ősz-tél 3-11. pp.**